MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MUDURLUĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞ ABONE TUTARI MALSANDIRINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

Cilt: 12 — 26 ARALIK 1949 — SAYI: 570

GENELGELER:

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ — 21/XII/1949
Sayı: 2-1366/20

2669

5429 sayılı kanun gereğince serbest basıma bırakılan okul ders kitaplarının genel vasıfları aşağıya çıkarılmıştır.

İlgililere duyurulmasını rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı v.
Müsteşar
K. Y. *B. Kadırgan*

ler,

OKUL KİTAPLARINDA ARANACAK GENEL VASIFLAR

I — *Kitap muhteva bakımından programın isteklerini karşılamalıdır:*

a) Kitap, programda bu ders için gösterilmiş olan amaçlara ve pedagojik açıklamalara uygun olmalıdır.

b) Konular, gündelik hayattaki tezahürleriyle ve doğal, toplumsal, ekonomik ve estetik cepheleriyle birer bütün olarak ele alınmalı; bu çağ öğrencilerinin ihtiyaçlarını karşılıyan ve onlara gündelik hayatlarında uygulama imkânları sağlıyan canlı bahis'er veya üniteler halinde işlenmelidir.

c) Her konu (ünite), bilimsel metodun gerektirdiği, problemi belirtme, prob'em etrafında araştırma, inceleme ve gözlem yoliyle çeşitli bilgi toplama, bu bilgileri problemi çözmeye elverişli olacak şekilde sıralama, gerekli deneyleri yapma, bu deneylerden sonuçlar çıkarma ve bu sonuçları kontrol ederek genel fikre varma şeklinde sıralanan bilimsel düşünme metodunu telkin edecek surette işlenmelidir.

d) Kitapların ifadesi öğrencilerin yaş ve olgunluk seviyelerine uygun olmalıdır. (Bu hususta ilk ve ortaokul programlarına bağlanan "Çocuk Gelişiminin Ana Çizgi'eri" cetveline başvurulması.)

e) Kazandırılacak bilgiler gerek bilimsel yönden, gerek açıklamalar bakımından doğru olmalıdır.

II — *Kitaplarda konular iyi bir şekilde tertiplenmiş bulunmalıdır:*

a) Konuların tert'binde öğrencilerin psikolojik durumları ve ilgileri dikkate alınmalıdır. (Bu hususta da "Çocuk Gelişiminin Ana Çizgileri" cetveline başvurulması.)

b) Konuların işlenişinde tedrice riayet olunmalıdır.

c) Kazandırılacak esas bilgilere, mümkün olduğu kadar, misal'erden hareket edilerek varılmalı ve bahis'erde ana bilgileri açıklamaya yetecek kadar teferruat bulunmalıdır.

d) Konular içindeki ana bilgiler ve teferruat iyi bir şekilde tertiplenmelidir. Esas bilgiler, teferruattan ayırdedilebilecek şekilde belirtilmiş bulunmalıdır. Konuların nisbî değerleri de dikkate alınmalıdır.

e) İş'enen konuların, bu dönemde okutulan ilgili diğer derslerle münasebeti gözönünde bulundurulmalıdır. (Bunun için müellif bu devrenin alâkalı diğer ders programlarını da incelemelidir.)

f) Müel'if, sınıflar ve devreler arasındaki bağlantıyı sağlamak üzere, bir evvelki devre veya sınıf programını incelemeli ve eserin bunu tamamlayıcı ve bir sonraki sınıf veya devreye hazırlayıcı mahiyette olmasına çalışmalıdır.

g) Konularla ilgili pratik alıştırmalar, deneyler, gözlem ve araştırma ödevleri arasında uygunluk ve bağlantı sağlanmalıdır.

h) Kitapların ifadesi doğru ve sade olmalı, karışık ve fazla uzun cümlelerden kaçınılmalıdır. Cümleler arasında münasebet bulunmalı ve bir paragraf bir ana fikri ifade etmelidir. Paragrafların numaralanması da mümkündür.

ı) Kitap, noktalama ve imlâ bakımından kusursuz olmalıdır. (İm'â için Türkçe Sözlük esastır.)

III — *Kitaplar, öğrenime yardımcı unsurlar bakımından zengin ve iyi işlenmiş olmalıdır:*

a) Kitaplar, öğrencileri, kendi kendilerine çalışmaya, araştırmaya, gözlem ve deney yapmaya tahrik ve teşvik edici soruları, alıştırmaları, deney ve işleri ihtiva etmelidir.

b) Kitaplarda konuları açıklayıcı ve aydınlatıcı resimler, tablolar, garfikler, şemalar, istatistikler, plânlar bulunmalı ve bunlar ilgili metinlerin yanına yerleştirilmelidir.

c) Kitaplarda bahis sonlarına özetler ilâve edilmesi uygundur.

d) Kitapların başında, öğrencilerin aradıkları konuları kolayca bulabi'ecekleri teferruatlı bir fihrist bulunmalıdır.

e) Kitapların sonunda, yeni kelimeleri ve lüzumlu terimleri açıklayıcı alfabetik bir lûgatçe ile sınıf seviyesine uygun Türkçe eserleri gösterir bir bibliyografyanın bulunması faydalı olur.

f) Aynen yazılması gereken yabancı kelimelerin Türkçe okunuşları da yanlarında gösterilmelidir.

IV — *Terimler, Millî Eğitim Bakanlığınca kabul edilmiş olan terimlere uygun olmalıdır.*

V — *Kitaplar şekille-i bakımından çekici ve göz sağlığına uygun olmalıdır:*

a) Kitapların kâğıtları, mümkün olduğu kadar, iyi kaliteden (beyaz ve mat dan, ışık reflesi vermiyen cinsten) olmalıdır.

b) Kitap'arın tipografisi bu çağ öğrencileri için uygun olmalıdır.

c) Kitap arın içine konan resimler, grafikler, şemalar, plânlar v.s. açık, temiz, çekici ve basıldıkları zaman güzelliklerinden kaybetmiyecek evsafta olmalı, bunların a't arında gerekli açıklamalar bulunmalıdır. Memleket içinde yaptırılması mümkün olan resimlerle temini kabil fotoğrafların başka kitaplardan aynen nakli yoluna gidilmemelidir.

d) Kitapların bağlanışları, mümkün olduğu kadar, "iplik dikişli" ve sağlam olmalıdır.

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ — 8/XII/1949
Sayı: 2-1297/19

2670

ÖZET: Lise bitirme ve Devlet Ortaokul imtihanında ertesi yıla kalan öğrenciler h.

Tebliğler Dergisinin 557. sayısında 2588 sıra numarasiyle yayılan genelgenin 8. maddesine göre devamla mükellef tutulan öğrencilerden:

1 — Ailece ikamet ettikleri yerlerde aynı cinsten okul bulunmıyanların,

2 — Usulüne göre sanat enstitülerinin özel sınıflarına, yahut da diğer meslek, yabancı dil okul veya sınıflarına yazılmış olanların,

3 — Herhangi bir işte çalışmak ve kazanmak zorunda kalanların, mazeretleri okul idarelerince tetkik edilerek gerekirse devamdan muaf tutulabilecekleri tebliğ olunur.

Millî Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
K. Y. *B. Kadırgan*

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ — 6/XII/1949
Sayı: 82/16117

2671

ÖZET: "Konya İli" adlı harita h.

Konya Ulu Irmak Okulu Öğretmeni A. Hamdi Gürağaç tarafından yıyımlanan "Konya İli" haritası Konya İli İlkokul öğretmenleri için faydalı görülmüştür.

Yazarın yukarıda belirtilen adresinden 260 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu haritanın ilgililere tavsiyesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
K. S. *B. Kadırgan*

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ — 14/XII/1949
Sayı: 82/16612

2672

ÖZET: "Özel Öğretim Metodu" adlı eser h.

Hasip Ahmet Aytuna tarafından yayımlanan "Özel Öğretim Metodu" adlı eser köy enstitüleri ile öğretmen okulları öğrencileri ve ilkokul öğretmenleri için faydalı görülmüştür.

içi.

"Hasip Ahmet Aytuna Gazi Eğitim Enstitüsü Öğretmeni Ankara" adresinden 300 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu eserin ilgililere tavsiyesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

K. S.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 8/XII/1949

Sayı: 82/16266 ÖZET:

2673 "İlk atlas" adlı eser h.

Kanaat Kitabevi tarafından yayımlanan "İlk atlas" adlı eser ilkokul öğretmenleri ile öğrencileri için faydalı görülmüştü.

"Kanaat Kitabevi, Ankara Caddesi 133 - İstanbul" adresinden 100 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu atlasın ilgililere tavsiyesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

K. S.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 14/XII/1949

Sayı: 82/16607 ÖZET:

2674 "İlkokullar için yıllık gözlemler defteri" adlı eser h.

Ferruh Sanır tarafından yayımlanan "İlkokullar için yıllık Gözlemler Defteri" adlı eser ilk ve ortaokullara yardımcı kitap olarak tavsiyesi uygun görülmüştür.

"Ferruh Sanır posta kutusu 452 Ankara" adresinden 25 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu defterin ilgililere duyurulmasını rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

K. S.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 14/XII/1949

Sayı: 82/16610 ÖZET:

2675 "İlkokula temel bilgiler" adlı broşürlerin 43, 44, 50, 51, 55 inci sayıları h.

İstanbul'da Türkiye Yayınevi tarafından yayımlanan "İlkokula temel bilgiler" adlı serinin 43, 44, 50, 51, 55 inci broşürlerinin 15 er kuruş karşılığında okul kooperatiflerinde satılmasında bir sakınca görülmemiştir.

Bu hususun ilgililere duyurulmasını rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

K. S.

BEDEN EĞİTİMİ VE İZCİLİK MÜDÜRLÜĞÜ 12/XII/1949

Sayı: 20-20/957 ÖZET:

2676 19 Mayıs Gençlik ve Spor bayramına ait pr. h.

19/Mayıs/1949 Gençlik ve Spor bayramı programları 472 ve 516 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan genelge hükümlerine göre hazırlanacaktır.

Gereğince hareket edilmesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

M. A.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 16/XII/1949

Sayı: 82/16740 ÖZET:

2677 "Türk çocukları şiir kitabı" adlı eser h.

Öğretmen Melâhat Uğurkan tarafından yayımlanan "Türk çocukları. Şiir kitabı" adlı eserin 40 kuruş karşılığında okul kooperatiflerinde satışı uygun görülmüştür.

Bu hususun ilgililere duyurulmasını rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

K. S.

MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİNE VE MİLLÎ EĞİTİM MEMURLUKLARINA

281 inci sayıda başlıyacak ve 300 üncü sayıda biterek olan 15 inci cilt İlk Öğretim Gazetesi abone listelerinin ve abone bedellerinin gönderilmesi zamanı gelmiştir.

1 — Abone listelerinin en kısa bir zamanda hazırlanarak Yayım Müdürlüğüne yollanması;

2 — Kâğıt bedellerinin artması dolayısiyle derginin bir yıllık abone parasının (posta ücreti dahil) 300 kuruşa çıkarılması zarureti hasıl olmuştur. 15 inci cilt (281 - 300 sayılar) için öğretmenlerden abone bedellerinin 300 kuruş olarak tahsilini;

3 — Abone bedellerinin Ziraat Bankası bulunan yerlerde banka vasıtasiyle, bulunmıyan yerlerde ise posta ile T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez Müdürlüğündeki 3803 sayılı cari hesaba yatırılması veya gönderilmesi;

4 — Bazı yerlerden yalnız listeler, bazı yerlerden de yalnız abone bedelleri gönderilmektedir. He ikisi beraber yollanmadığı için bu gibi yerlere dergiler gönderilememekte ve bu da birtakım yazışmalara yol açmaktadır. Listelerin ve abone bedellerinin ayni zamanda yollanmasına dikkat edilmesi;

5 — Listelerde okul adreslerinin ve posta teşkilâtı olmıyan yerlerin açık olarak işaretlenmesi;

6 — 14 üncü cilt için bugüne kadar listelerini ve abone bedellerini göndermemiş olan Millî Eğitim memurlarının 15 inci cilt başlamadan önce bu işi neticelendirmeleri rica olunur.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

ANKARA 1949 — MİLLİ EĞİTİM BASIMEVİ